

A szerződések felszámolásban való megtámadásának egyes kérdései

A Kúria egy friss határozatában az úgynevezett csalárd ügyletek felszámolásban való megtámadásával kapcsolatban ismét fontos megállapításokat tett, különösen a megtámadási határidő és a bíróság vizsgálati jogköre vonatkozásában.

2020. augusztusáig hatályban volt a jogvesztő megtámadási határidő mellett egy úgynevezett szubjektív határidő is, amely szerint a tudomásszerzéstől számított 120 nap állt rendelkezésre az ilyen, az adós vagyonát csalárd módon csökkentő jogügyletek megtámadására.

A perbeli esetben az adós egyik hitelezője kérte a bíróságtól az adós és a harmadik személy között létrejött adásvételi szerződés érvénytelenségének megállapítását arra hivatkozva, hogy annak tárgya az adós vagyonából történő ingyenes elidegenítés volt, azaz a szerződés szerint a vételár megfizetése beszámítással történt, holott a vevőnek nem volt az adóssal szemben beszámítható követelése, amelyre tekintettel a vételár nem lett megfizetve.

Mivel az alperesek elkésettségre hivatkoztak elsősorban, a bíróságok és a Kúria is vizsgálta a tudomásszerzés időpontját, és elvi élel kimondták, hogy a tudomásszerzés időpontja az az időpont, amikor a hitelező tudomást szerez arról, hogy a felszámolás alatt álló társaság a Csődtörvény 40. §-a szerinti megtámadható jogügyletet kötött, vagyis tudomást kell szereznie magáról a jogügyletről és a megtámadás feltételeinek fennállásáról egyaránt. A bíróságok megerősítették, hogy pusztán amiatt, hogy a perbeli ingatlanok a felperes követelésének biztosítékát képezték és az a körülmény, hogy a felperes korábban tudott a vevő tulajdonjogának bejegyzéséről, nem jelenti azt, hogy ezek ismeretében már birtokába került volna a felperesnek valamennyi, a megtámadási kereset benyújtásához szükséges információ. A Kúria is megerősítette, hogy a felperes nem késett el, hiszen attól számítva, hogy tudomást szerzett az okról, amely a megtámadást megalapozta, azaz arról, hogy a szerződésben foglaltak ellenére nem volt beszámított követelés, így a vételárat nem fizették meg, haladéktalanul beadta a keresetet.

Mivel az alperesek vitatták azt is, hogy a felperes valóban az adós hitelezője-e és rendelkezik-e követeléssel, a Kúria kimondta, hogy amennyiben a felperes hitelezői igényét a felszámoló nyilvántartásba vette, jelen per keretében a bíróság nem vizsgálhatja a felszámoló valamely intézkedésének jogszerűségét, így azt sem, hogy a felperes hitelezőként történő nyilvántartásba vételének törvényi feltételei fennállnak-e.

Az alperesek azon védekezése sem vezetett sikerre, amelyben a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen mérlegelését vitatták a Kúriához benyújtott felülvizsgálati kérelmükben. A Kúria iránymutatásként kimondta, hogy a bírói mérlegelés felülvizsgálati kérelemmel való támadása esetén – főszabály szerint – nem állapítható meg jogszabálysértés, ha a felülvizsgálati kérelem a bizonyítékok szabad mérlegelését támadja. A bizonyítékok kirívóan okszerűtlen mérlegelésére való hivatkozás akkor állhat helyt, ha a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott határozattól eltérő következtetésre lehet jutni, amely a konkrét esetben nem állt fent. (Kúria Pfv.21.474/2011/10, Gfv.30.675/2016/5.).